

שיחת השבוע

יש חדש

האזינו לסיומי המסכת

בתשעת הימים יתקיימו בע"ה סיומי מסכת ברשתות הרדיו. ברשת מורשת של קול ישראל (104.8, 105.1/3): בימים א'ד בשעה 16:45, ביום חמישי בשעה 19:45, ביום שישי ב' 13:15, ובמוצאי שבת בשעה 22:15. בקול חי (93 ו-92.8): בכל יום בשעה 17:45, ביום שישי בשעה 15:00, ובמוצאי שבת בשעה 21:45. בקול ברמה (92.1, 105.7, 104.3): בכל יום בשעה 15:05, ביום שישי בשעה 10:05, ובמוצאי שבת בשעה 23:05.

ועידת המחנכים ה-24

בימים שלישי-חמישי, י"ב-י"ד במנחם אב, תתכנס במלון גני-עציץ שבמורדות הכרמל הוועידה השנתית העשרים וארבע של המחנכים, שמארגן המרכז החינוכי-חסידי שעליד צעירי חב"ד. הרב נפתלי רוט, מנהל הוועידה, אומר כי השנה יעמוד במרכז הוועידה הנושא: 'הכר את המחונך'. בוועידה יושמעו הרצאות מפי אנשי מקצוע מהשורה הראשונה וייערכו סדנאות עם המחנכים. לפרטים: 02-5000770.

סדרת המקדש

צעירי חב"ד מפיצים השבת ברחבי הארץ את העלון השני בסדרת עלוני המקדש, המתארים את מהותו של בית המקדש, מבנהו, חלקיו והעבודות שנעשו בו. בשבת הבאה יופץ בע"ה העלון השלישי, החותם את הסדרה.

זמני השבוע

ניו יורק	טרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
8:04	8:45	7:55	7:44
9:09	9:52	8:50	8:44

פרקי אבות: פרק ב'

289 בתי חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

המורים והמחנכים ראויים לתודה

אנחנו תובעים מהמחנכים, ובצדק, מאה אחוזים של שליטה עצמית ואחריות; אך האם אנחנו, ההורים, נוהגים תמיד בשיקול-דעת?

משתלמים. מורים ומחנכים בוועידת המחנכים אשתקד (צילום: יוסי פורמנסקי)

הבלתי-רגילה הנדרשת מהם ובכוחות-הנפש שהם משקיעים יום-יום.

אתגרי ימינו

הדרישות של ההורים עולות משנה לשנה. בעבר הסתפקו במלמדים מומחים פחות וחשבו שזו דרך העולם. כיום הם רוצים שהמורים יהיו המעולים והמוכשרים ביותר. עקב הלחץ הזה מוסדות החינוך מתאמצים להעסיק את המורים הטובים ביותר, והילדים יוצאים נשכרים.

חלפו הימים שבהם מקצוע ה'מלמד' היה פתרון לכל מי שלא מצא פרנסה. כיום המורים נבחרים בקפידה. הם לומדים ומשתלמים, נעזרים באנשי מקצוע מכל התחומים. המעורבות של ההורים תורמת גם היא לתהליך הזה, כי המורה יודע שהוא חייב הצליח, ולכן הוא מחפש דרכים להעשיר את ארגו הכלים שבידו.

העולם בימינו גם מציב לפתחם של המחנכים בעיות ואתגרים שלא היו בעבר. ילדים נחשפים כיום בגיל צעיר למידע שבעבר היה מחוץ להישגיהם. כל זה הופך את החינוך בימינו למורכב ומאתגר הרבה יותר.

בתום שנת לימודים ניטול בשמחה את הזכות לשמש פה למאות-אלפי הורים, ולהביע תודה והוקרה למורים ולמחנכים, המטפחים את דור העתיד שלנו. נאחל להם כי ישאבו מלוא חופניים כוחות בחופשה הקצרה, וישונו רעננים ומלאי מרץ וחיות לעוד שנה חינוכית מוצלחת.

שבוע הבא תסתיים שנת הלימודים בתלמודי-התורה. הצוות החינוכי יצא לפגרה קצרה, שבה ישאב כוח להתחיל שנה חדשה. בעוד כמה שבועות יעמדו המורים והמחנכים מחדש מול עשי רות תלמידים, וינסו ללמד, להקנות דעת, לחנך ולהדריך, מתוך השלטת משמעת והענקת שימת-לב לכל הכיתה. כך יום-יום, שנה שלמה.

מדברים על השחיקה הגבוהה של מקצוע ההוראה, ובצדק. לא פשוט להתייצב יום-יום מול קהל צעיר, נמרץ ותוסס, שמתעניין הרבה יותר במשחקים מבדברים שהמורה מבקש ללמד, ולמצוא בכלי-זאת דרך לגרום לו ללמוד ולהקשיב. ככל זה מצטרפת התמודדות עם הפרעות בכיתה, מריבות בין תלמידים, יצר השוכבות של מקצתם. ומהי בדיקת הנוסחה לקדם את התלמידים החלשים בלי לגרום למוכשרים ולמצטיינים להשתעמם?

ממהרים לבקר

רבים מהמחנכים חשים שהציבור אינו מעריך כראוי את עבודתם, אך ממהר מאוד למתוח עליה ביקורת. המורים אינם מושלמים, ורבים מהם טועים ושוגים, אך האם אנחנו, ההורים, נוהגים תמיד בשיקול-דעת? האם איננו יוצאים לפעמים מכלינו?

אנחנו תובעים מהמחנכים, ובצדק, מאה אחוזים של שליטה עצמית ואחריות. מילה לא-נכונה, שיפוט שגוי, החלטה מוטעית – יכולים לגרום נזק שלא יוכל לתקון. המורים צריכים להרגיש כמו מנתח לב, שאסור לו לטעות אפילו פעם אחת, כי טעות אחת שלו משמעותה אבדן חיים. אבל האם אנחנו לפחות מבינים את משמעותה של התביעה הזאת?

אחרי שנה תמימה של התמודדות חינוכית יום-יומית מגיעה למחנכים תורה ענקית. נוסף לתבוע מהם להשתלם, ללמוד כלים ושיטות, להשתפר ולהתקדם – אך מאחורי התביעות הצודקות עלינו להביע את ההכרה בגודל עבודתם, באחריות שעל כתפיהם, במסירות

מיתת אהרון וחורבן המקדש

בלבד. אולם מכיוון שתוצאות הלימוד ייראו בפועל רק לאחר זמן, זה מכונה "כאילו הם עוסקים בבניין הבית".

בנייה בפועל

אפשר לראות זאת בדברים שהקב"ה אומר ליחזקאל. כאשר יחזקאל טוען לפני הקב"ה: "עד עכשיו אנו נתונים בגולה, בארץ שונאינו, ואתה אומר לי לילך ולהודיע לישראל צורת הבית!?!... וכי יכולים הן לעשות?!". משיב לו הקב"ה: "ובשביל שבניי נתונים בגולה היא בניין ביתי בטל?!". מכאן שעלידי הלימוד פועלים שלא יהיה "בניין ביתי בטל", אלא זו בנייה ממש של בית המקדש.

ההסבר הוא, שהמצווה "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" היא מצוות עשה לדורות. חובה על יהודים לבנות את בית המקדש. כאשר הנסיבות אינן מאפשרות לבניישראל לבנות בפועל את בית המקדש, חלה עליהם החובה לעסוק בלימוד ענייני הבית, ועלידי זה "כאילו אתם בונים אותו".

(לקוטי שיחות כרך יח, עמ' 411)

אמרת השבוע

עונש או פרס

בעיר סלונים התגורר אברך שבצעירותו היה בחור ירא-שמים ושקדן, אך לאחר נישואיו התרועע עם פוחזים ונעשה קל-דעת. בכל הזדמנות נהג לקנטר את רב העיר, רבי אייזל חריף, בשאלות סרק.

פעם אחת שאל את הרב: "הגמרא אומרת 'בעוון נדרים מתה אשתו של אדם'. אני כבר שנים איני מקיים את הנדרים שאני נודר, ואשתי בריאה וחזקה".

נענה הרב: "פטירת האישה היא עונש קשה לאדם מן השורה, אבל קל-דעת כמוך, שמייחל למות אשתו כדי שיוכל לפרוק עול לגמרי – וכי יעלה על הדעת שיתנו לך פרס כזה בעוון אייקום נדריך?!..."

פתגם חסידי

"עצבות פירושה: חייבים לי, חסר לי. האדם חושב כל הזמן על עצמו, ואין ליבו לשמים. מי אמר שחייבים לך ואתה אינך חייב?! (רבי אהרון מקרלין)

על-פי התורה חובה להתאבל על ירושלים, ובהיבשעה ימי בין המצרים מורים להתחזק, לא להתייאש חלילה מאריכות הגלות, אלא להתעודד בציפייה דרוכה לגאולה ולעסוק בהלכות בית-הבחירה, שעלידי כך אנחנו בונים את בית-המקדש, כפי שאמר הקב"ה ליחזקאל הנביא: "בשכר קרייתך, שיתעסקו לקרות בה [בפרשת הבית] – אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקים בבניין הבית".

דמיון אמיתי

אך לכאורה אין שני הדברים האלה שווים. כאשר הולכים בדרכי הצדיק ולומדים את תורתו, הדבר פועל ש"הוא בחיים" – חיינו של הצדיק נמשכים בפועל. לעומת זה, בלימוד ענייני בית-המקדש נאמר רק שבכך "אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקים בבניין הבית" – הדבר דומה לבניין הבית אך לא בנייתו ממש.

אך האמת היא שכאשר התורה, תורת אמת, מדמה שני דברים זה לזה, זה מוכיח שיש דמיון שלם ואמיתי ביניהם. כשיהודים עוסקים בתורת הבית הם אכן בונים בפועל את בית-המקדש, ואין זה בבחינת זכר לבית-המקדש

פרשת מסעי נקראת תמיד בסמיכות לראש-חודש אב, יום הסתלקותו של אהרון הכהן. ואמנם, אף-על-פי שסיפור פטירתו של אהרון כבר סופר קודם לכן, הפרשה הזאת מגלה את תאריך פטירתו: "בחודש החמישי באחד לחודש" – א' במנחם-אב.

הקשר בין פטירת אהרון לחודש אב הוא גם בתוכן הדברים: חודש אב מייצג את חורבן בית-המקדש, וחז"ל אמרו כי "שקולה מיתתן של צדיקים כשִׁרְפַת בית אלוקינו". במקום אחר אף נאמר: "סילוקן של צדיקים קשה לפני הקב"ה יותר... מחורבן בית-המקדש".

צער והתחזקות

בהסתלקות צדיקים ובחורבן בית-המקדש יש שני היבטים המייצגים שני קצוות – צער ואבל מזה ועלייה והתחזקות מזה. בהסתלקות צדיק יש לבכות ולהתאבל, ובהיבשעה זה הזמן ללמוד מתורתו ומפעולותיו של הצדיק, ועלידי כך מתקיים מאמר חז"ל: "מה זרעו בחיים, אף הוא בחיים".

כזאת היא גם ההתייחסות לחורבן המקדש:

מן המעיין

גלות וגאולה | מאת הרב אליעזר ברוד

היפוך המצב

בזמן בית-המקדש נמשכו בניישראל בטבעם לעבודת ה', מתוך רצון וחפץ אמיתי, ואילו ענייני העולם הזה היו אצלם מצד ההכרח, בדרך עראי ובקריירות. אולם בזמן הגלות התהפך המצב – האדם נמשך בטבעו אחרי צורכי הגוף וענייני העולם הזה, ואילו עבודתו ואהבתו לה' באות עלידי יגיעה ועמל רב.

(לקוטי תורה)

העדר גילוי השכינה

בזמן הבית האירה השכינה בגלוי, ולכן עיקר עבודתם של בניישראל הייתה מתוך אהבה ורצון, והיה להם טוב-טעם בעבודתם. ואילו בזמן הגלות, כשהשכינה אינה מאירה בגלוי, עיקר העבודה היא מתוך קבלת עול, יראה וביטול.

(לקוטי שיחות)

גלות מושללת

"גלות בא לעולם על עבודה זרה ועל גילוי עריות ועל שפיכות דמים ועל שמיטת הארץ" (אבות ה,ט). במאמר זה מודגש עד כמה הגלות מושללת ממצייאות העולם – רק כאשר עוברים על העניינים החמורים ביותר שבתורה "גלות בא לעולם".

(הרבי מליובאוויטש)

סיהור העולם

פיזורם של בניישראל בכל העולם נועדה לטהר

את ארץ העמים, ש'אוירה טמא' (גיטין ח,ב). האמונה הפשוטה שבלב כל אחד ואחד מיראל בכוחה לטהר את טומאת ארץ העמים.

(הבעל-שם-טוב)

הצימאון גדל

בשעה שאדם נמצא במקום יישוב אין הוא צמא כל-כך למים, אבל כשהוא נמצא במדבר, שהמים אינם מצויים שם, יגדל צימאונו למים. כך בזמן הגלות, מפני ריבוי ההעלמות וההסתרים נוצר בלב האדם תוקף התשוקה והכיסופים לאלוקות, והוא מרגיש געגועים עזים לאלוקות.

(ספר המאמרים ת"ש)

העקב מתארך

זמן 'עקבתא דמשיחא' גדל והתארך ביותר. הגלות מתארכת ביותר ועדיין אין בן דוד בא. זהו שנאמר (תהילים מא, י) "הגדיל עלי עקב" – הקב"ה הגדיל עלינו את 'עקבתא דמשיחא'.

(תורת לוי יצחק)

צדיקים ורשעים

בדורות הראשונים היו הצדיקים צדיקי אמת, קרובים לנבואה ולרוח הקודש. לעומת זה, הרשעים היו רשעים גדולים. מה שאין כן בדורות האחרונים, בדור של עקבתא דמשיחא, הצדיקים אינם צדיקים גמורים וגם הרשעים אינם רשעים גמורים.

(שערי אורה)

הלוואה ושכרה

זה קרה בבוקר יום שישי, מספר אביגדור אהרונזון מבית־שמש את סיפור ההשגחה שחווה. "מיהרתי אל בית־הכנסת לתפילת שחרית, ואחרי התפילה התכוננתי לצאת אל המרכז המסחרי כדי לעשות את קניות השבת. בהיותי בבית־הכנסת נזכרתי כי בדיוק ביום האתמול אזלו ממני כל המזומנים, ונשארתי כעת תקוע בלי כסף.

הבטתי סביבי לראות מי יוכל לעזור לי בהלוואה. בית־הכנסת הסמוך לביתי פועל בסגנון 'שטיבל־אך': מניינים רבים מתפללים זה אחר זה, ורוב המתפללים אינם מכירים איש את רעהו בשמם, אף־על־פי שהם מתפללים באותו מקום ובאותו זמן כבר כמה שנים.

עיני נחו על אחד המתפללים הקבועים במניין שבו גם אני מתפלל. האיש לא היה יודע כבעל אמצעים. להפך, הוא אדם שעובד קשה לפרנסתו. אולם על פניו ניכר כי טוב־לב הוא ונכון לסייע. החלטתי לנסות. ביקשתי ממנו הלוואה כדי שאוכל לעשות את הקניות, והבטחתי להשיב לו את ההלוואה ביום ראשון.

האיש הופתע לא־מעט כששמע את הסכום שביקשתי, והתלבט זמן־מה. בהחלט הבנתי אותו, ובפרט שאין הוא מכיר אותי בשמי, והיכרותו איתי מסתכמת בראייתו אותי מתפלל באותו מניין. אך לאחר רגע של הרהור האיר לי פנים, פתח את ארנקו והוציא ממנו בדיוק את הסכום שביקשתי. הוא נתן לי את הכסף אף־על־פי שלא ידע את שמי, ואף לא שאל לזהותי.

לקחתי מיד נייר ועט וכתבתי פתק כי אני מאשר בזאת שקיבלתי הלוואה בסכום הנקוב ביום פלוני, ואני מתחייב להחזיר את הכסף ביום ראשון הקרוב, וחתמתי את שמי. את שמו לא ידעתי, ולכן לא ציינתי זאת בפתק.

ביום ראשון כבר יכולתי להוציא ממכשיר הבנק האוטומטי מזומנים בסכום ההלוואה, ומיד בבוקר הוצאתי את הכסף ובבואי לבית־הכנסת ניגשתי אל המלווה והשבתי את ההלוואה. בראותו אותי צהלו פניו ובשמחה גדולה קרא: "ברוך השם! ברוך השם! יישר כוחך ותודה רבה!".

לא ידעתי את פשר שמחתו. ביקשתי ממנו להחזיר לי את שטר ההלוואה, אך הוא התנצל ואמר כי הפתק אינו

ברשותו. למראה פני התמהות ביקש ממני לשבת והחל לספר מה קרה.

ביום שישי נסע בתחבורה ציבורית לשבות את השבת בעיר אחרת, וככל הנראה איבד את ארנקו באוטובוס. הוא ציין שבדרך־כלל אינו משתמש בצ'קים ובכרטיסי אשראי, והכסף המזומן שהיה בארנקו הוא כל כספו, שמשמש אותו למשך החודש.

האבדה גרמה לו צער רב, שכן בכסף שבארנק היה אמור לשלם הבוקר תשלומים דחופים ולקנות מצרכים חיוניים, ועתה נותר מול שוקת שבורה.

מרגע שגילה את דבר האבדה ניסה לאתר אותה בחברת האוטובוסים ואף שאל את נהגי האוטובוס עצמם, אך איש לא ראה ולא ידע.

לומדים גאולה

מאת מנחם ברוד

אריכות הגלות

תורת החסידות קושרת בין הגלות הכללית, של עם־ישראל כולו, ובין הגלות הפרטית, של כל אחד ואחד מאיתנו, הגלות שבתוך נפשו. גם הגאולה הפרטית, כשאדם גואל את נפשו מכבלי הגוף והנפש הבהמית, נחשבת חלק מהעשייה להבאת הגאולה הכללית.

רבות עסקו גדולי החסידות בשאלה למה הגלות הזאת ארוכה כליך. רבנו הזקן מסביר (לקוטי תורה מטות פ"א): הבית השני נחרב בגלל שנאת־חינם. לכן גלות זו, שהיא תיקון שנאת־חינם, נמשכת זמן רב. שכן שנאת־חינם אינה נחשבת בעיני האדם גרועה כליך, מפני שנדמה לו ששנאתו לחברו היא בגלל סיבה מוצדקת. צריכים זמן רב לבירור שנאה זו ולתיקונה. כמשל הפסולת הדקה, שכדי לבררה דרושה שהות רבה יותר מהפסולת הגסה, שניכר לכול שפסולת היא.

עוד הסבר (מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים, עמ' תקלט): סיבת איחור הגלות היא – מחמת שעדיין לא נשלמו הביורים, ובמשך הזמן חוטאים ישראל עוד, ועל־כן מתעכבת הגאולה וחוזרת ומתעכבת. לכן מצינו רמזים לזמנים רבים שהיו בבחינת 'קץ', ובכל־זאת לא זכינו שתבוא אז הגאולה.

לדרוש בטובת הזולת

גדולי החסידות דיברו רבות על הצורך להתכונן לקראת הגאולה הקרובה. אמר רבנו הזקן: אם אנחנו סובלים שנים רבות כל־כך מה"רגע קטון עזבתיך", מי יוכל לתאר את העילוי של ה"ברחמים גדולים אקבצך". אדמו"ר הרי"צ כותב (היום־יום יח בסיוון): "בזמן הזה דעקבת דמשיחא ממש, חובה על כל יהודי לדרוש בטובת זולתו, בין זקן בין צעיר, ולעוררו לתשובה, למען שלא ייצא חסו־שולום מכלל ישראל שיזכו, בעזרת השם יתברך, לגאולה שלמה".

ועוד אמר (ספר השיחות תש"ב עמ' 58): בספרים מבואר שהעונש הגדול ביותר בגיהנום הוא הבושה. גם כשיבוא משיח תהיה בושה גדולה מאוד מהעדר העבודה עכשיו. אמנם גם אחרי ביאת המשיח תהיה עבודה, אבל תשובה, תיקון על העבר – לא יהיה שייך אז.

בעיצומה של מלחמת־העולם השנייה כתב כ"ק אדמו"ר הרי"צ: "העת הזאת היא מועד הגאולה עלידי משיח־צדקנו, והייסורים הבאים עלינו – חבלי משיח הם. שובה ישראל עד ה' אלקיך, והכן את עצמך ואת בני־ביתך לקבל פני משיח־צדקנו, הבא בקרוב ממש" (היום־יום טו בטבת).

ציפורן של רבי עקיבא

מלמד חסידי אחד למד עם תלמידיו את דברי הגמרא "יהא מונח עד שיבוא אליהו". שאל אחד התלמידים: הלוא אליהו הוא עד אחד? השיב המלמד: כשאליהו יבוא, תאיר האמת בעולם, ומי שטוען עכשיו טענת־שקר, יצקע שהאמת עם בעל־דינו.

כשהתחוללה המהפכה הקומוניסטית ברוסיה, בשנת תרע"ז, אמר המשפיע ר' שמואל גרונם: אם דבר גדול כזה נעשה לעינינו, שהשליכו את הצאר הצורך ניקולאי מכיסאו הרם, הלוא ודאי יכול להיות שנקום בוקר אחד ונקרא בעיתונים שמשיח־צדקנו בא!

מסופר כי חסיד אחד התאונן לפני אדמו"ר ה'צמח־צדק' על מצבו הרוחני, ושאל: "במה נלך לקבל את פני משיח־צדקנו?". אמר לו הרבי: "אין מה לפחד. רבי עקיבא לא ילך לקראת משיח בלי ציפורניו". היו הדברים שתומים בעיני החסיד, ושאל את זקני החסידים. פירשו החסידים שגם אם אותו חסיד הוא בבחינת 'ציפורניים' מנשמתו של רבי עקיבא, הרי כשרבי עקיבא ילך לקבלת פני משיח, הוא ילך בכל ציור הקומה שלו, וממילא ייטול עמו גם את החסיד.

מרוב עגמת־נפש שכח שהלווה לי סכום נכבד, ועתה הוא מגלה, לשמחתו, כי בזכות הלוואה שהלווה לי ביום שישי נותר לו כסף זה לפלטה ולא ירד לטמיון עם שאר הכסף שבארנקו...

חייכנו איש אל רעהו והזכרנו את הפתגם כי כל מה שהאדם עושה אינו עושה אלא לעצמו. כדי שלא יהיו א־הבנות ביקשתי כי יכתוב לי פתק המאשר כי קיבל בחזרה את הכסף שהלווה לי ביום שישי, ונפרדנו בידידות.

אולם בזה הסיפור עדיין לא נשלם. באותו יום, אחרי־הצהריים, צלצל הטלפון בביתי. מעברו השני של הקו נשמע יהודי לא־מוכר, שהודיע לי כי מצא ארנק באוטובוס. הוא הזדהה בשמו ושאל אם אני יודע מיהו בעל האבדה...

התברר כי לאחר שמצא את הארנק חיפש בתוכו מסמך כלשהו שיכול להוביל לזהות המאבד, אך מלבד שטרות כסף לא היה בו שום סימן או מסמך מזהה. לבסוף הבחין בפתק התחוב באחד מכיסי הארנק, ובו צויין שמי, החתום על אישור ההלוואה שלווייתי. המוצא סיפר לי כי טרח לחפש בספרי טלפונים את השם המופיע בפתק, עד שהצליח להגיע אליי.

עניתי לו שבוודאי אני מכיר את האיש שאיבד את הארנק, סיפרתי לו על צערו הגדול של האיש והדברים ששמעתי ממנו באותו בוקר, ועל האושר שתגרום לו מציאת האבדה. חשתי עתה שותף מלא לשמחתו של המלווה, בשעה שזכיתי לראות במור עיניי כי בזכות גמילות־החסד שעשה עמי, חזר אליו ארנקו עם כל כספו בשלמות. בראשי הדהדו דברי חכמים שאמרו: "יותר ממה שבעל־הבית עושה עם העני, העני עושה עם בעל־הבית".

רציתי מאוד להודיע לאיש על הבשורה הטובה, כדי לחסוך ממנו שעות של עגמת נפש עד שניפגש מחר בבית־הכנסת, אולם לא ידעתי את שמו. פתאום נזכרתי שהוא חתם את שמו על פתק ההחזר. כעת היה תורי לחפש בספר טלפונים לפי השם, עד שהשגתי אותו וסיפרתי לו על המציאה. מיד תיאמתי פגישה בינו ובין המוצא הישר, והארנק הושב לידי, לשמחתו הגדולה.

שלושתנו הבענו את תודתנו זה לזה, אולם בעיקר הודינו לקדוש־ברוך־הוא שזיכה אותנו בעוד שיעור של ראיית יד ההשגחה העליונה.

(מפי בעל המעשה)

יהודי נשאר יהודי

"מניין השנאה?!". ירמיהו קמינסקי ואביו

הנשמה מתעוררת

זה היה בסיום טקס בכנסיה. הנער יצא עם חבריו, ובדרך הביתה נתקלו בנער יהודי. קבוצת הנערים התנפלה עליו, קיללה אותו והכתה אותו בכל חלקי גופו. הנער שכב מדמם באמצע הכביש. ברוניםלב קפא על מקומו. כשחבריו התרחקו ניגש לנער, הרים אותו, וסייע לו להגיע אל ביתו.

מוזעזע חזר ברוניםלב לביתו, שבו שהו אימו ודודתו. בהתרגשות סיפר להן על האירוע. "למה לשנוא כל־כך את היהודים?", שאל בועם, "מניין באה שנאה יוקדת כזאת?". הדודה לא יכלה לשאת את כאבו של הנער, דפקה על השולחן ואמרה בקול: "זהו, דיי עם השקר הזה. אתה יהודי, אימא יהודייה וכל בני המשפחה שלנו יהודים".

הגילוי טלטל את הנער הצעיר. הוא עזב את בית־הספר שבו למד, ואף הלך ללשכת מרשם האוכלוסין ודרש שיעבירו את שמו לפנקס היהודי. הפקיד סירב בתחילה, אך לבסוף נכנע. בדרך־לא־דרך הגיע הנער אל ביתו של רב בקרקוב. "אבא עבר ברית מילה וקיבל את השם אברהם־ברוך", מספר ירמיהו.

שירה יהודית

כשפרצה המלחמה גויס האב לפרטיזנים, נתפס

ביום חמישי שעבר עמד ירמיהו קמינסקי ליד מצבת אביו, בה־רהזיתים בירושלים. זה היה יום השנה לפטירת האב. המחשבות נשאו את ירמיהו (40), תושב ירושלים המשמש מרצה בכיר במכון הטכנולוגי בחולון למדעי המחשב ולמתמטיקה, לימים שבהם חשף לפניו אביו את הסיפור המסעיר והמרתק שמאחוריו.

אביו נולד בקרקוב, בשנת 1919. אימו של האב, סלמה גליקשטיין, ראתה את אווירת ההסתה נגד היהודים ובלביה גמלה ההחלטה שבנה הקטן לא יגדל כיהודי. את ההחלטה החליטה לבדה, מכיוון שבעלה נפטר זמן קצר לפני הלידה.

גדל כנוצרי

בעירייה היו שני פנקסים – יהודי ונוצרי. כשהילד נולד הלכה האם למשרדי מרשם האוכלוסין וביקשה לרשום אותו בפנקס האוכלוסייה הנוצרית.

היא החליפה את שם המשפחה לקמינסקי, שלא היה מזוהה עם היהודים. לבנה נתנה את השם ברוניםלב. היא גם לא הכניסה אותו בבריתו של אברהם אבינו.

הילד ברוניםלב גדל כילד נוצרי לכל דבר. הוא למד בבית־הספר המקומי והשתתף בטקסים בכנסיה. מעולם לא שמע מאימו מילה על זהותו האמיתית. אולם אירוע מסעיר שחווה בהיותו בן ארבע־עשרה שינה את חייו.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

תשעה באב נדחה

שאלה: מה הן ההלכות המיוחדות של תשעה באב שחל בשבת?

תשובה: בתשעה באב לימוד התורה אסור, משום שהוא מביא שמחה, כפי שנאמר: "פיקודי ה' ישירים...משמחי לב". אך בשבת מותר ללמוד הכול עד חצות היום, אחרי חצות היום נהוג שלא ללמוד תורה, ובכלל זה פרקי אבות, אך יש מקום להקל בשיעורים קבועים, כמו פרשת השבוע, תהילים, דף יומי, רמב"ם יומי וכדומה (מותר, כמובן, ללמוד את הדברים המותרים בתשעה באב). פוסקים רבים מתירים כל לימוד תורה בשבת.

מצווה לאכול בשר ולשתות יין בשבת, אפילו יותר מהרגיל בכל שבת, וגם בסעודה השלישית, שהיא הסעודה המפסקת; אלא שיש להפסיק לאכול לפני השקיעה.

בתפילת מנחה, אין אומרים 'צדקתך'. אין להכין את

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הצינן' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'צינן' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

מגילת איכה או ספרי קינות בשבת, או את נעלי תשעה באב.

רצוי לקבוע את זמן ערבית כעשר דקות אחרי זמן צאת השבת. אחרי סעודה שלישית יתנינו האנשים בבית עד צאת השבת, יאמרו 'ברוך המבדיל בין קודש לחול', יחליפו את הנעליים לנעלי תשעה באב, וייקחו לבית־הכנסת ספרי איכה, קינות וכדומה.

מתפללים ערבית בישיבה על כיסאות נמוכים. מברכים במשך הלילה 'בורא מאורי האש' (אך אין מברכים על הבשמים). אין אומרים 'וייתן לך'.

ביום ראשון בערב, בצאת הצום, עורכים הבדלה, ומותר לשתות את יין ההבדלה. מיד במוצאי הצום מותר להסתפר ולכבס, להאזין למוזיקה ולברך 'שהחינו', אך יש להימנע מאכילת בשר ומשתיית יין עד מחר אלא לצורך מצווה; ויש מתירים.

מקורות: שו"ע או"ח סי' תקנב; תקנה ומפרשיו. לוח 'דבר בעתו'. ועיין לקוטי שיחות ח"ד עמ' 185, ח"ט עמ' 43. ספר השיחות תנש"א ח"ב עמ' 723.

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1-718-6041020

